

**Państwowa Szkoła Wyższa
im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
www.pswbp.pl**

Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych

PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ

Na kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: Jednolite studia magisterskie

Forma kształcenia: Studia stacjonarne

Opracowanie: Helena Konowaluk-Nikitin

Joanna Waszczuk

Beata Wołosiuk

Spis treści

Rozdział I. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki.....	3
Rozdział II. Cele i efekty praktyki.....	7
Rozdział III. Hospitacje praktyki.....	9
Rozdział IV. Postanowienia końcowe.....	9
Załącznik nr 1 do Programu praktyki zawodowej (praktyka śródroczna ogólnopedagogiczna; semestr V) - <i>Karta weryfikacji efektów uczenia się</i>	10
Załącznik nr 2 do Programu praktyki zawodowej (praktyka śródroczna wychowawczo – dydaktyczna; semestr VI, VII, X) – <i>Karta weryfikacji efektów uczenia się</i>	13
Załącznik nr 3 do Programu praktyki zawodowej (praktyka ciągła w przedszkolu; semestr VIII) – <i>Karta weryfikacji efektów uczenia się</i>	15
Załącznik nr 4 do Programu praktyki zawodowej (praktyka ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej; semestr IX) – <i>Karta weryfikacji efektów uczenia się</i>	17
Załącznik nr 5 do Programu praktyki zawodowej – <i>Arkusze obserwacji</i>	19
Załącznik nr 6 do Programu praktyki zawodowej – <i>Protokół zaliczenia praktyki zawodowej</i>	20

Rozdział I. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki

1. **Wymiar godzinowy praktyki:** łączny wymiar praktyki zawodowej na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wynosi 240 godzin.
2. **Liczba punktów ECTS:** 12
3. **Czas trwania i miejsce w cyklu kształcenia:** Praktyka realizowana jest jako:

- Praktyka zawodowa (śródroczna ogólnopedagogiczna):
30 godzin (2 pkt ECTS) – III rok studiów, semestr V;

- Praktyka zawodowa (śródroczna wychowawczo-dydaktyczna):
40 godzin (2 pkt ECTS) - III rok studiów, semestr VI;
50 godzin (2 pkt ECTS) – IV rok studiów, semestr VII;
40 godzin (2 pkt ECTS) – V rok studiów, semestr X;

- Praktyka zawodowa (ciągła w przedszkolu):
40 godzin (2 pkt ECTS) – IV rok studiów, semestr VIII;

- Praktyka zawodowa (ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej):
40 godzin (2 pkt ECTS) - V rok studiów, semestr IX.

4. Zasady organizacji praktyki:

- 1) Warunkiem rozpoczęcia praktyk jest dostarczenie do SPSBK w terminie nie później niż dwa tygodnie przed rozpoczęciem praktyki następujących dokumentów: *Skierowania, Porozumienia, Potwierdzenia możliwości realizacji efektów uczenia się* lub *Deklaracji* (w przypadku okresowej lub trwałej współpracy uczelni z zakładem pracy).
  - 2) Praktyka prowadzona jest pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk wskazanego przez zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę.
  - 3) Studenta obowiązuje 8-godzinny pobyt w zakładzie pracy, podczas którego realizuje zadania wyznaczone przez zakładowego opiekuna praktyk z uwzględnieniem założonych w programie efektów uczenia się (zob. *Karta weryfikacji efektów uczenia się* oraz inne dokumenty wynikające ze specyfiki kierunku), przy czym za 1 godzinę praktyki przyjmuje się jednostkę 45-minutową (tzn. 8 godzin x 45 minut = 6 godzin zegarowych).
  - 4) Praktyka realizowana jest od poniedziałku do piątku w dwóch pierwszych zmianach.
  - 5) W trakcie praktyki student jest zobowiązany do systematycznego i rzetelnego prowadzenia wpisów w dzienniku praktyk, które są na bieżąco weryfikowane przez zakładowego opiekuna praktyk lub uprawnioną osobę wskazaną przez kierownictwo zakładu pracy. Zakładowy opiekun praktyk może zlecić praktykantowi zadanie wypełniania innych formularzy dokumentujących przebieg praktyki i wykonania zleconych zadań (np. karty obserwacji).
  - 6) W przypadku choroby lub innej uzasadnionej nieobecności (wypadek losowy) student zawiadamia o zaistniałej sytuacji zakładowego opiekuna praktyk oraz uczelnianego opiekuna praktyk. Okresy zwolnień lekarskich nie są zaliczane, jako odbyta praktyka i muszą zostać odpracowane w innym terminie ustalonym w porozumieniu z zakładowym i uczelnianym opiekunem praktyk. Termin odpracowywania godzin opuszczonych z powodu zwolnienia lekarskiego lub innej uzasadnionej nieobecności nie może kolidować z planem obowiązkowych zajęć dydaktycznych w PSW w Białej Podlaskiej, ani z indywidualnym terminarzem zaliczeń i egzaminów.
5. **Miejsca realizacji praktyki:** Miejscem realizacji praktyki zawodowej (śródrocznej ogólnopedagogicznej) mogą być przedszkola, szkoły podstawowe, placówki systemu oświaty, w tym placówki oświatowo-wychowawcze oraz poradnie psychologiczno-pedagogicznych. Natomiast praktyka zawodowa (śródroczna wychowawczo-dydaktycznych, ciągła w

przedszkolu oraz ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej) może być realizowana w: publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz szkołach podstawowych, w klasach I-III.

6. Terminy realizacji praktyki:

- 1) Praktyka realizowana jest:
  - a) w okresie wakacji przewidzianych terminarzem roku akademickiego, z zastrzeżeniem terminu do końca letniej sesji poprawkowej;
  - b) w okresie przerwy międzysemestralnej przewidzianej terminarzem roku akademickiego z zastrzeżeniem terminu do końca zimowej sesji poprawkowej;
  - c) w trakcie trwania semestru w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, lub w dniach ich trwania, jeżeli godziny praktyk nie pokrywają się z zajęciami dydaktycznymi;
- 2) Praktyka zawodowa nie może trwać krócej niż jest to przewidziane w programie studiów dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, chyba, że wynika to z odrębnych przepisów w zakresie organizacji praktyk zawodowych na danym kierunku studiów.
- 3) Student, który studiuje na dwóch lub więcej kierunkach studiów powinien odbyć pełny zakres praktyk przewidzianych dla każdego z nich. Za zgodą prorektora ds. kształcenia i studentów, po zasięgnięciu opinii uczelnianego opiekuna praktyk, student może być zwolniony z praktyki lub części praktyki na kolejnym kierunku studiów, jeśli cele i efekty uczenia się praktyk dla różnych kierunków studiów pokrywają się.
- 4) Praktyka nie musi się odbywać w tygodniach oraz dniach następujących po sobie.
- 5) Praktyka może odbywać się w kilku zakładach pracy. Po dostarczeniu dokumentacji z każdego zakładu pracy, ich wymiar podlega zsumowaniu.
- 6) W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek studenta, prorektor ds. kształcenia i studentów może wydać zgodę na wcześniejsze odbycie praktyki niż jest to określone w programie praktyki.

7. Warunki zaliczenia praktyki:

- 1) Praktykę zalicza uczelniany opiekun praktyk na podstawie:
  - a) prawidłowo wypełnionego *Dziennika praktyk*;
Dziennik praktyk, w którym student odbywający praktykę dokonuje następujących wpisów powinien zawierać:
    - datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki, dokładną nazwę i adres zakładu pracy, w którym student odbywał praktykę, pieczęć instytucji/nazwę zakładu pracy; podpis i pieczęć kierownika/dyrektora zakładu pracy;
    - dzienny, zwięzły zapis przebiegu praktyki i wykonywanych zadań wraz z odniesieniem każdego zadania do efektów uczenia się (kolumny w tabeli w dzienniku: opis wykonywanego zadania - numer efektu) oraz z krótką refleksją dotyczącą podejmowanych przez studenta działań (czego się nauczył, korzyści, problemy, wnioski na przyszłość), potwierdzony pieczęcią zakładu pracy na górze każdej karty oraz podpisem zakładowego opiekuna praktyk na dole każdej karty;
    - opisową samoocenę studenta z własnoręcznym podpisem w sekcji karta samooceny studenta na końcu dziennika praktyk;
  - b) *Karty weryfikacji efektów uczenia się* wraz z opinią i oceną zakładowego opiekuna praktyk;
  - c) Raportu/sprawozdania z realizacji praktyki lub rozmowy zaliczeniowej – do decyzji uczelnianego opiekuna praktyk. Student odbywający praktykę przygotowuje raport/sprawozdanie.

Raport z praktyki zawodowej (śródrocznej ogólnopedagogicznej; semestr V) powinien zawierać:

- charakterystykę placówki – dotyczącą sposobu jej funkcjonowania, organizacji pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- wnioski z obserwowanych zajęć/lekcji;

- analizę wybranych działań dydaktyczno-wychowawczych zaobserwowanych w trakcie odbywania praktyki, obejmującą analizę przebiegu określonego procesu, jego efektów oraz zawierającą wskazania dotyczące obszarów wymagających modyfikacji;
- uwagi ogólne o odbytej praktyce – zawierające podsumowanie na temat sensu wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku lokalnym;
- arkusz obserwacji zajęć/lekcji – Załącznik nr 5.

Raport z praktyki zawodowej (śródrocznej wychowawczo-dydaktycznej; semestr VI) powinien zawierać:

- charakterystykę placówki – ze szczególnym uwzględnieniem realizowanych zadań;
- arkusze obserwacji (z 2 jednostek lekcyjnych) – Załącznik nr 5;
- wnioski z obserwowanych zajęć/lekcji;
- dwa scenariusze lub konspekty samodzielnie przygotowanych i przeprowadzonych zajęć/lekcji, które powinny zawierać: temat, cel główny, cele szczegółowe, przewidziany zakres wiedzy, charakterystykę proponowanych metod, form i środków dydaktycznych, sposobów ich realizacji, kontroli osiągnięć uczniów oraz własną refleksję dotyczącą przebiegu (każdej z) przeprowadzonych lekcji/zajęć.

Raport z praktyki zawodowej (śródrocznej wychowawczo-dydaktycznej; semestr VII) powinien zawierać:

- charakterystykę placówki – ze szczególnym uwzględnieniem realizowanych zadań;
- arkusze obserwacji (z 2 jednostek lekcyjnych) – Załącznik nr 5;
- wnioski z obserwowanych zajęć/lekcji;
- dwa scenariusze lub konspekty samodzielnie przygotowanych i przeprowadzonych zajęć/lekcji, które powinny zawierać: temat, cel główny, cele szczegółowe, przewidziany zakres wiedzy, charakterystykę proponowanych metod, form i środków dydaktycznych, sposobów ich realizacji, kontroli osiągnięć uczniów oraz własną refleksję dotyczącą przebiegu (każdej z) przeprowadzonych lekcji/zajęć.

Raport z praktyki zawodowej (śródrocznej wychowawczo-dydaktycznej; semestr X) powinien zawierać:

- charakterystykę placówki – ze szczególnym uwzględnieniem realizowanych zadań;
- arkusze obserwacji (z 2 jednostek lekcyjnych) – Załącznik nr 5;
- wnioski z obserwowanych zajęć/lekcji;
- dwa scenariusze lub konspekty samodzielnie przygotowanych i przeprowadzonych zajęć/lekcji, które powinny zawierać: temat, cel główny, cele szczegółowe, przewidziany zakres wiedzy, charakterystykę proponowanych metod, form i środków dydaktycznych, sposobów ich realizacji, kontroli osiągnięć uczniów oraz własną refleksję dotyczącą przebiegu (każdej z) przeprowadzonych lekcji/zajęć, zawierającą ocenę skuteczności dobranych metod, technik i form pracy, ich efektów oraz obszarów wymagających modyfikacji.

Raport z praktyki zawodowej (ciągłej w przedszkolu; semestr VIII) powinien zawierać:

- charakterystykę placówki – ze szczególnym uwzględnieniem realizowanych zadań;
- arkusze obserwacji (z 3 jednostek lekcyjnych) – Załącznik nr 5;
- wnioski z obserwowanych zajęć/lekcji;
- dwa scenariusze lub konspekty samodzielnie przygotowanych i przeprowadzonych zajęć/lekcji, które powinny zawierać: temat, cel główny, cele szczegółowe, przewidziany zakres wiedzy, charakterystykę proponowanych metod, form i środków dydaktycznych, sposobów ich realizacji, kontroli osiągnięć uczniów oraz własną refleksję dotyczącą przebiegu (każdej z) przeprowadzonych lekcji/zajęć.

Raport z praktyki zawodowej (ciągłej w szkole podstawowej w klasach I-III; semestr IX) powinien zawierać:

- arkusze obserwacji (z 3 jednostek lekcyjnych) – Załącznik nr 5;
- wnioski z obserwowanych zajęć/lekcji;
- trzy scenariusze lub konspekty samodzielnie przygotowanych i przeprowadzonych zajęć/lekcji, które powinny zawierać: temat, cel główny, cele szczegółowe, przewidziany zakres wiedzy, charakterystykę proponowanych metod, form i środków dydaktycznych, sposobów ich realizacji, kontroli osiągnięć uczniów oraz własną refleksję dotyczącą przebiegu (każdej z) przeprowadzonych lekcji/zajęć;
- diagnozę zachowania dziecka lub ucznia w różnych sytuacjach wychowawczo-dydaktycznych.

d) innych wymogów wynikających ze specyfiki praktyki, np. *Indeks umiejętności praktycznych (należy wskazać)*

e) w przypadku **praktyk realizowanych za granicą**, wymagana jest uprzednia zgoda uczelnianego opiekuna praktyk oraz przedłożenie przez studenta dokumentacji dotyczącej przebiegu praktyki przetłumaczonej na język polski przez tłumacza przysięgłego (tłumaczenie dokumentacji nie dotyczy praktyk realizowanych w ramach programu ERASMUS+). Nie ma możliwości zaliczenia całości praktyk na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wyłącznie na podstawie dokumentacji praktyk odbytych za granicą. Student może ubiegać się o zaliczenie części praktyk odpowiadającej połowie godzin przewidzianych w danym roku studiów na: obserwację lekcji/zajęć, wspólnych działań z opiekunem praktyk, samodzielnie prowadzonych zajęć/lekcji oraz konsultacji, analiz i ocen doświadczanych sytuacji pedagogicznych. Pozostałą część godzin należy zrealizować w wybranej polskiej placówce/institucji pod opieką opiekuna praktyk z ramienia danej instytucji. Praktykę zagraniczną student organizuje we własnym zakresie i ponosi wszelkie koszty z nią związane.

2) Student ma możliwość zaliczenia pełnego okresu praktyki realizowanej w ramach programu ERASMUS+.

Warunkiem zaliczenia praktyki jest:

- a) pełne zrealizowanie programu praktyki;
  - b) po zakończonej praktyce przedstawienie opiekunowi uczelnianemu zaświadczenia o czasie pobytu oraz dokumentu Training Agreement After, stwierdzającego zrealizowanie zakładanego programu, zawierającego potwierdzenie ukończenia praktyki oraz opinię wystawioną przez uczelnię lub instytucję przyjmującą;
  - c) uzupełniony i podpisany przez uczelnię lub instytucję przyjmującą *Dziennik praktyk wraz z Kartą weryfikacji efektów uczenia*;
- 3) Końcowa ocena z praktyk uzależniona jest od stopnia realizacji przez studenta oczekiwanych efektów uczenia się założonych dla danej praktyki.
- 4) Do zaliczenia praktyk stosuje się skalę ocen obowiązującą w Regulaminie studiów.
- 5) Brak zaliczenia praktyki powoduje uzyskanie oceny negatywnej.
- 6) Student, który nie uzyskał zaliczenia praktyki do końca semestru, w którym powinien odbyć praktykę, może być na swój wniosek wpisany na kolejny semestr warunkowo, z obowiązkiem zaliczenia praktyki w semestrze wskazanym przez prorektora ds. kształcenia i studentów.

8. Termin złożenia dokumentacji praktyki do uczelnianego opiekuna praktyk:

Dokumentację praktyk należy złożyć: do końca sesji egzaminacyjnej poprawkowej – zarówno w przypadku praktyk kończących się w semestrze zimowym, jak i praktyk kończących się w semestrze letnim.

9. Formy odbywania praktyki:

Na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna obowiązują następujące formy realizacji praktyki:

- 1) praktyka organizowana przez uczelnię:
  - a) na podstawie porozumienia, w zakładach pracy współpracujących z uczelnią, których wykaz jest dostępny na stronie internetowej uczelni;
  - b) praktyka w jednostkach organizacyjnych uczelni;
  - c) praktyka w ramach programu ERASMUS+;
  - d) praktyka w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej;
- 2) praktyka organizowana indywidualnie przez studenta – praktyka realizowana w zakładzie pracy wskazanym przez studenta w kraju i za granicą;
- 3) praktyka zrealizowana w ramach studiów na innym kierunku/uczelni, pod warunkiem zgodności efektów uczenia się określonych w programie praktyki.

Rozdział II. Cele i efekty praktyki

- 1) **Celem ogólnym** praktyki jest poszerzenie przez studenta wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów niezbędnej do realizacji zadań nauczyciela przedszkola/szkoły z uwzględnieniem specyfiki środowiska lokalnego, w którym te placówki funkcjonują. Istotne jest skonfrontowanie jej z rzeczywistością dydaktyczną, wychowawczą, opiekuńczą i profilaktyczną pod kątem przyszłej pracy zawodowej. Zadaniem studentów jest wieloaspektowe poznanie funkcjonowania placówki, stosowanych metod pracy i procedur organizacyjnych. Celem praktyki jest ponadto zdobycie, doskonalenie kompetencji i umiejętności organizacyjnych oraz społecznych niezbędnych do samodzielnego planowania ścieżki rozwoju oraz wypełniania w przyszłości obowiązków zawodowych w zakresie wybranej specjalności.
- 2) **Cele główne praktyki zawodowej realizowanej na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie:**
  - 1) Poznanie specyfiki zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej;
  - 2) Stwarzanie warunków do rozwijania gotowości do podjęcia roli nauczyciela;
  - 3) Przygotowanie do efektywnego organizowania własnego warsztatu nauczycielskiego;
  - 4) Świadome budowanie relacji z dziećmi i uczniami, ich rodzicami lub opiekunami oraz ze współpracownikami;
  - 5) Wdrożenie innowacyjności w pracy nauczyciela, w zakresie dotyczącym indywidualizacji procesu nauczania uwzględniającej różnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów, wspieranie ich wszechstronnego rozwoju, ich aktywności i uczestnictwa w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.
- 3) **Cele szczegółowe praktyki zawodowej realizowanej na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna jednolite studia magisterskie:**
  - 1) zapoznanie się ze specyfiką placówki/instytucji, w której praktyka jest realizowana w szczególności: poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, dydaktyczno-wychowawczych, profilaktycznych; sposobu funkcjonowania; organizacji pracy, pracowników i uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
  - 2) obserwowanie zwłaszcza: aktywności dzieci/uczniów/interakcji dorosły (nauczyciel-wychowawca) - wychowanek oraz interakcji między dziećmi, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych; czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk z ramienia placówki; dynamiki grup; zachowań i postaw dzieci ;
  - 3) współdziałanie z opiekunem praktyk z ramienia określonej instytucji w wykonywaniu różnych czynności zawodowych, w sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą, podejmowaniu działań wychowawczych, prowadzeniu zorganizowanych zajęć dydaktycznych, wychowawczych, podejmowaniu działań na rzecz osób ze specjalnymi potrzebami.

- 4) pełnienie roli nauczyciela, opiekuna, wychowawcy;
- 5) analizowanie i interpretowanie zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych;
- 6) obserwacja i analiza pracy instytucji i uczestników działalności pedagogicznej;
- 7) wykorzystywanie wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki w praktyce;
- 8) aktywne uczestnictwo w działaniach placówki;
- 9) przygotowanie do odpowiedzialnego wykonywania obowiązków zawodowych.

Efekty uczenia się:

Praktyka zawodowa (śródroczna ogólnopedagogiczna)

Student: Zna sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji (J.1.1.W1);

Zna realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają (J.1.1.W2);

Poznał zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli (J.1.1.W3);

Zna specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy (J.1.1.W4.);

Umie wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (J.1.1.U1.);

Potrafi analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk zawodowych (J.1.1.U2);

Ma przekonanie o skuteczności współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy (J.1.1.K1.);

Jest świadom praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty (J.1.1.K2.).

Praktyka zawodowa (śródroczna wychowawczo – dydaktyczna; semestr VI, VII, X)

Student: Zna codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy (J.1.2.W1);

Zna kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela (J.1.2.W2.);

Umie wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej (J.1.2.U1);

Umie poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych (J.1.2.U2);

Jest świadom rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami (J.1.2.K1.).

Praktyka zawodowa (ciągła w przedszkolu oraz praktyka ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej; semestr VIII, IX)

Student: Zna praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (J.2.W1);

Umie stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania

wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu i klasach I –III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym (J.2.U1.);
Umie poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć (J.2.J.U2);
Dba o rozwój swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami (J.2.K1).

Rozdział III. Hospitacje praktyki

- 1) Hospitacje praktyk przeprowadza uczelniany opiekun praktyki w trakcie trwania praktyki w miejscu jej realizacji, w liczbie określonej odrębnymi przepisami.
- 2) Hospitacje przeprowadza się uwzględniając losowy dobór studentów/ek (hospitacje planowe).
W przypadku stwierdzenia przez studenta/kę lub opiekuna praktyk nieprawidłowości w realizacji praktyk, hospitacje mogą się odbyć w sposób doraźny (hospitacje pozaplanowe).

Rozdział IV. Postanowienia końcowe

1. Załączniki stanowią integralną część niniejszego Programu praktyki zawodowej:
  - a) Załącznik nr 1 do Programu praktyki zawodowej (praktyka śródroczna ogólnopedagogiczna; semestr V) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
  - b) Załącznik nr 2 do Programu praktyki zawodowej (praktyka śródroczna wychowawczo-dydaktyczna) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
  - c) Załącznik nr 3 do Programu praktyki zawodowej (praktyka ciągła w przedszkolu) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
  - d) Załącznik nr 4 do Programu praktyki zawodowej (praktyka ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
  - e) Załącznik nr 5 do Programu praktyki zawodowej – *Arkusze obserwacji*;
  - f) Załącznik nr 6 do Programu praktyki zawodowej – *Protokół zaliczenia praktyki zawodowej*.
2. Wszelkie pytania i uwagi należy konsultować z uczelnianym opiekunem praktyk: dr Beata Wołosiuk, b.wolosiuk@dydaktyka.pswbp.pl; dr Joanna Waszczuk, j.waszczuk@dydaktyka.pswbp.pl; dr Helena Konowaluk-Nikitin, h.konowaluk-nikitin@dydaktyka.pswbp.pl
3. Niniejszy program wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Senat po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia.

Załączniki:

- 1) Załącznik nr 1 do Programu praktyki zawodowej (praktyka śródroczna ogólnopedagogiczna; semestr V) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
- 2) Załącznik nr 2 do Programu praktyki zawodowej (praktyka śródroczna wychowawczo-dydaktyczna; semestr VI, VII, IX) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
- 3) Załącznik nr 3 do Programu praktyki zawodowej (praktyka ciągła w przedszkolu; semestr VIII) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
- 4) Załącznik nr 4 do Programu praktyki zawodowej (praktyka ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej, semestr IX) – *Karta weryfikacji efektów uczenia się*;
- 5) Załącznik nr 5 do Programu praktyki zawodowej – *Arkusze obserwacji*;
- 6) Załącznik nr 6 do Programu praktyki zawodowej – *Protokół zaliczenia praktyki zawodowej*.

KARTA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

PRAKTYKA ZAWODOWA (śródroczna ogólnopedagogiczna; semestr V)

Na kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: Jednolite studia magisterskie

Forma kształcenia: stacjonarna

Imię i nazwisko studenta: .....

nr albumu: .....

Lp.	SYMBOL EFEKTU KIERUNKOWEGO	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ DLA PRAKTYKI	Zaliczenie* metoda weryfikacji / podstawa zaliczenia	Ocena**
1.	J.1.1.W1.	Zna i rozumie sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:.....	
2.	J.1.1.W2.	Zna i rozumie realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:.....	
3.	J.1.1.W3.	Zna i rozumie zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:.....	

4.	J.1.1.W4.	Zna i rozumie specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:.....	
5.	J.1.1.U1.	Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
6.	J.1.1.U2.	Potrafi analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk zawodowych.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
7.	J.1.1.K1.	Jest gotów do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzenia swojej wiedzy.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
8.	J.1.1.K2.	Jest gotów do praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:.....	

*Należy wybrać lub podać metodę weryfikacji efektu uczenia się

**Należy wykorzystać poniższe kryteria oceny stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się.

Sposób oceny stopnia osiągnięcia efektu:

5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń

4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami

4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami

3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami

3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami
(minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)

2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

Opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat pracy studenta (należy uwzględnić opis powierzonych zadań):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
podpis zakładowego opiekuna praktyk

.....
miejsowość i data

KARTA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

PRAKTYKA ZAWODOWA (śródroczna wychowawczo-dydaktyczna; semestr VI, VII, X)

Na kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: Jednolite studia magisterskie

Forma kształcenia: stacjonarna

Imię i nazwisko studenta: .....

nr albumu: .....

Lp	SYMBOL EFEKTU KIERUNKOWEGO	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ DLA PRAKTYKI	Zaliczenie* metoda weryfikacji / podstawa zaliczenia	Ocena**
1.	J.1.2.W1.	Zna i rozumie codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
2.	J.1.2.W2.	Zna i rozumie kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
3.	J.1.2.U1.	Potrafi wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ konspekt/scenariusz zajęć/lekcji ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
4.		Potrafi poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich	☐ rozmowa z praktykantem	

	J.1.2.U2.	działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych.	☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
5.	J.1.2.K1.	Jest gotów do rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	

*Należy wybrać lub podać metodę weryfikacji efektu uczenia się

**Należy wykorzystać poniższe kryteria oceny stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się.

Sposób oceny stopnia osiągnięcia efektu:

- 5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu uczenia się)
- 2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

Opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat pracy studenta (należy uwzględnić opis powierzonych zadań):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
podpis zakładowego opiekuna praktyk

.....
miejsowość i data

KARTA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**PRAKTYKA ZAWODOWA** (ciągła w przedszkolu; semestr VIII)Na kierunku: **Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna**Dla naboru: **2021/2022**Poziom kształcenia: **Jednolite studia magisterskie**Forma kształcenia: **stacjonarna**

Imię i nazwisko studenta: .....

nr albumu: .....

Lp	SYMBOL EFEKTU KIERUNKOWEGO	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ DLA PRAKTYKI	Zaliczenie* metoda weryfikacji / podstawa zaliczenia	Ocena**
1.	J.2.W1.	Zna i rozumie praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
2.	J.2.U1.	Potrafi stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
3.	J.2.U2.	Potrafi poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	

4.	J.2.K1.	Jest gotów do rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
----	---------	--	--	--

*Należy wybrać lub podać metodę weryfikacji efektu uczenia się

**Należy wykorzystać poniższe kryteria oceny stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się.

Sposób oceny stopnia osiągnięcia efektu:

- 5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)
- 2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

Opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat pracy studenta (należy uwzględnić opis powierzonych zadań):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
 podpis zakładowego opiekuna praktyk

.....
 miejscowość i data

KARTA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

PRAKTYKA ZAWODOWA (ciągła w klasach I-III szkoły podstawowej; semestr IX)

Na kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: Jednolite studia magisterskie

Forma kształcenia: stacjonarna

Imię i nazwisko studenta: .....

nr albumu: .....

Lp	SYMBOL EFEKTU KIERUNKOWEGO	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ DLA PRAKTYKI	Zaliczenie* metoda weryfikacji / podstawa zaliczenia	Ocena**
1.	J.2.W1.	Zna i rozumie praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo--dydaktycznej w klasach I–III szkoły podstawowej.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
2.	J.2.U1.	Potrafi stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	
3.	J.2.U2.	Potrafi poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania uczniów jako sytuacje wychowawczo-	☐ rozmowa z praktykantem ☐ test pisemny lub ustny ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna	

		dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.	współpraca z praktykantem ☐ inne:	
4.	J.2.K1.	Jest gotów do rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.	☐ rozmowa z praktykantem ☐ obserwacja pracy praktykanta i codzienna współpraca z praktykantem ☐ inne:	

*Należy wybrać lub podać metodę weryfikacji efektu uczenia się

**Należy wykorzystać poniższe kryteria oceny stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się.

Sposób oceny stopnia osiągnięcia efektu:

- 5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń
- 4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami
- 4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami
- 3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami
- 3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)
- 2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty

Opinia zakładowego opiekuna praktyk na temat pracy studenta (należy uwzględnić opis powierzonych zadań):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
podpis zakładowego opiekuna praktyk

.....
miejsowość i data

ARKUSZ OBSERWACJI

Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia	
Grupa	
Cel obserwacji	
OBSERWACJA ZAJĘĆ	
1. Temat zajęć	
2. Cele zajęć i ich realizacja	
3. Metody i środki realizacji	
4. Wykorzystanie pomocy dydaktycznych	
5. Uwagi i spostrzeżenia, które warto wykorzystać we własnej pracy dydaktycznej i wychowawczej:	
6. Uwagi i spostrzeżenia prowadzącego zajęcia:	
7. Podpis praktykanta obserwującego zajęcia	
8. Podpis osoby prowadzącej zajęcia	
Miejscowość, dnia:	

PROTOKÓŁ ZALICZENIA PRAKTYKI ZAWODOWEJ

(wypełnia uczelniany opiekun praktyk)

Na kierunku: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

Dla naboru: 2021/2022

Poziom kształcenia: Jednolite studia magisterskie

Forma kształcenia: stacjonarna

Imię i nazwisko studenta:.....

Nr albumu: .....

Dokumentacja praktyk pod względem ilościowym i jakościowym

(1) Dziennik Praktyk	zaliczono	brak zaliczenia
(2) Raport zaakceptowany i podpisany przez zakładowego opiekuna praktyk	zaliczono	brak zaliczenia
(3) Karta weryfikacji efektów uczenia się (ocena wystawiona przez zakładowego opiekuna praktyk)	zaliczono	brak zaliczenia ocena:.....
(4) Samoocena studenta	zaliczono	brak zaliczenia

Ocena wystawiona na podstawie wymaganych dokumentów przez uczelnianego opiekuna praktyk:

.....

Biała Podlaska, dnia: .....

Podpis uczelnianego opiekuna praktyk:.....